

ára: 12.- Ft

DOROZSMAI NAPLÓ

KÖZÉLETI LAP

1. Évfolyam 5. szám 1990. május 11.

NYÍLT LEVÉL A DOROZSMAIAKHOZ

Az elmúlt négy évtized alatt, különösen pedig községünk erőszakos Szegedhez csatolása óta, Dorozsma társasági élete — tiszteletre méltó kivételektől eltekintve — **ELSEKÉLYESEDETT!** A Dorozsmáért tenni tudó emberek (vállalkozók, értelmiségiek, szülőfalujukat szerető állampolgárok) nem teheték azt amit igazán szerettek volna.

Hazánkban a politikai helyzet megváltozott! Dorozsmán is sokkal nagyobb aktivitásra van szükség ahhoz, hogy kialakuljon a helyi gazdaság önállósága, mely hosszútávon biztosítaná egy megfelelő önkormányzattal rendelkező **ÖNÁLLÓ KISKUNDOROZSMA KIALAKULÁSÁT!**

Baráti Körünk egyértelműen a megújulás mellett foglalt állást! Ennek jegyében szeretnénk bizalmat kapni és segítséget, ötleteket kérni a társaság társadalmi presztizsének növeléséhez!

Céljaink között szerepel egy **SZAKÉRTŐI TESTÜLET** alakítása, amely minden fontos gazdaságpolitikai kérdésben Baráti Körünk nevében állást foglal, hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatokat Kiskundorozsma keretein belül új alapokra helyezi.

Vonzó társasági programokat szervez, felkutat új pénzügyi forrásokat!

Mindehhez elengedhetetlen a helyi szervezetek, közösségek önállóságának erősítése és garantálása!

Ma egyszerre kell oldanunk egy-egy szakma generációs és politikai szorongását, és erősíteni kell a hivatás tekintélyét. Ez aligha lehetséges összefogás nélkül.

Munkánkban a fiatal helybeliekre is számítunk!

Tisztelt Kiskundorozsmai lakosok!

Kérjük csatlakozzanak hozzánk, kísérik figyelemmel programjainkat, **AKTÍVAN VEGYENEK RÉSZT DOROZSMA MEGÚJHÓDÁSÁBAN!**

Javaslatait, észrevételeit várjuk!

**SPORTBARÁTOK KÖRE
KISKUNDOROZSMA**

6791 Kiskundorozsma, Felszabadulás út 7.

Tegyük közösen boldoggá, az eljövendő önálló kiskundorozsmai lakosokat.

(1990. május)

Tartalomból...

Nyílt levél ...

Az önállóságra ... 2. oldal

Dorozsma története IV. 3-4.oldal

Tiltakozás 5.oldal

Ők nem egy ... 6. oldal

Választ várunk! 7. oldal

Olvasóink írták 8. oldal

Tíz év alatt 9. oldal

Erdély - 10.oldal

Sportvilág 11.oldal

Reklám 12.oldal

DOROZSMAI NAPLÓ

Közéleti lap: meglelenik
kéthetente

Kiadja: Kézilabda Sport-
barátok Köre Egyesület
Kiskundorozsma

Szerkesztőség: 6791
Kiskundorozsma,
Felszabadulás u. 7.

Felelős kiadó:
Dr. Matusovits Tamás

Vezető szerkesztő:
Ács Géza

Készíti: SZCSI 90-57

AZ ÖNÁLLÓSÁGRA GONDOLVA ...

Szeretem Dorozsmát. Mindenre kész vagyok annak érdekében, hogy lakóhelyem újra önálló, helyi vezetéssel működő, független nagyközség legyen az országos palettán.

Ujra forogjon a dorozsmai szélmalom, legyen újra pezsgő közélet, legyen kultúra és sport, sok jövedelmező vállalkozás, melynek befizetett adóösszege segítse Dorozsma fejlődését!

Legyen sok önállóan gondolkodó, lakóhelyét szerető állampolgára, ki kész tenni szülőfalujáért, ujraszervezi a megszűnt közösségeket, él azzal a lehetőséggel, hogy aktív részese lehet Dorozsma megújulásának!

Emberek! Vetkőzzétek le kishitúsége-
teket, szeressétek közösen szűkebb
hazánkat DOROZSMÁT !

4.

DOROZSMA TÖRTÉNETE

Irta: dr.Glass Imre

A nagy per elindult Szeged város és Dorozsma között.Éveken keresztül veszik fel a tanúvallomásokat.A tanúk legnagyobb része azt vallja, hogy már az öregapjától is azt hallotta, hogy azt a helyet, ahol most dorozsmaiak laknak, mindenkor Dorozsmának hívták és a kunokhoz tartozik, a szegedi szőlők között lévő dombot is "kun dombnak" nevezték.A 60 éves Bede Mihály azt vallja, hogy a szegedi vár bástyafalában levő kőbarányt a törökök idejében a dorozsmai templom falából hozták Szegedre.

Mindkét város felsorakoztatta a tanút.Szeged város, hogy igazán minél jobban bizonyítsa, felveszi a vitás kőbarányt a város pecsétjébe, mert úgy gondolja, hogy ez jó bizonyíték lesz.De ugyanezt teszi Dorozsma is. A per sokáig elhúzódik.Dorozsma ezalatt nagy fejlődésnek indult.Lakosainak száma olyan nagy, hogy azokat szétkergetni úgy sem lehetne.Végül is a per békés kiegyezéssel végződik.1737-ben a királyi ítélőtábla kiküldöttjei jelenlétében megegyeznek.Dorozsma a pusztáival együtt végleg elszakad Szegedtől és külön kiskun terület lesz Halassal,Majsával, Félégyházával, Kunszentmiklóssal és Lajosmizsével együtt.Az is marad egészen az újabb rendezésig, amikor a jászkun területek önállósága és kiváltsága megszűnik és részint Szolnok megyébe, másrészt Csongrád megyébe olvadtak be.A Jászkun kerületek 1745-ben magukra vállalták a birtokokat terhelő félmillió terhet.Igy jött létre a jászkunok megváltása /redemciója/. A birtokokon akkor kétféle ember volt, a redemtus, a másik pedig az irredemtus és zsellér.Azokat, akik a megváltási összeghez hozzájárultak, különös előjogok illeték meg.Igy például a községi közbirtokokon a földek felszántása a redemtusoké volt, a kaszalási és aratási munkálatokat pedig az irredemtusok és zsellérek végezték.A vadászatot is csak a redemtusok gyakorolhatták.Igy vészelhette át Kiskundorozsma a századok viharjait.

Végigvonult előttünk Kiskundorozsma érdekes történelme.Valahgy ennek az alapján jobban megérthetjük a község jelenlegi helyzetét, közintézményeit, kereskedelmi és ipari felépítettségét.Vegyük most szemügyre Dorozsma mai helyzetét.

Mint mondtuk, a lakosság 68 %-a őstermelő,terméseredménye 1936-ban a következő volt: rozssal volt bevetve 4526 kat.hold, amelyen 30.263 mázsa rozs termett/holdanként 668 kg/.Búzából 1763 kat. holdon termett 15.192 mázsa /holdanként 862 kg/.Árpából 363 holdon 3165 mázsa termett /holdanként 872 kg./,Zabból 133 kat.holdon 856 mázsa volt a termés / holdanként 644 kg/.Szőlő 2271 holdon termett 3.008.204 liter terméssel /holdanként körülbelül 13 hektó/.Ez az utóbbi eredmény számokban nem jelent nagyon sokat.De megértjük, ha számításba vesszük, hogy a gazdák nagyobb részét Szegeden szokták értékesíteni a szőlőtermést.Az utóbbi időben Dorozsmán a paprikatermesztés is megvetette lábát.Körülbelül 400 holdat ültettek be paprikával.Dorozsma állatállománya 1936-ban 2.437 szarvasmarha, 1916 ló, 5286 sertés és 1950 juh volt.Ugyanebben az évben a község földadója 56.349 pengő, a házáadója 30.184 pengő volt.Ha a megelőző évek állatállományának számát vesszük szemügyre, azt látjuk, hogy az állattenyésztés fokozatosan csökken.Hatalmas pusztákat törtek fel a legelőkkal együtt, hogy vetés alá vegyék, de ugyanakkor elhanyagolták a jószágtenyésztést.Ezt a hanyatlást főleg a juhállományban látjuk.A háború előtt 1911-ben Dorozsmán az állatállomány 18.651 darab volt, ezzel szemben 1937-ben mindössze 12.180.Ez mintegy 30% csökkenés.Ugyanez rámutat a szomorú valóságra, hogy a mezőgazdák fokozatosan és lassanként elszegényednek.Csökken az állatállomány, a gazda nem tudja már trágyázni a földjét, a föld hozama évről-évre csökken.A jelenlegi helyzet az, hogy csupán azt tudja megtermelni a gazda, ami életének fenn-tartásához kell.

Az állatok trágyahozama annyi, hogy egy holdra csupán 15 mázsa trágya jut évente, pedig legalább 200 mázsa trágyára volna szükség. Azok a gazdák, akik megengedhetik maguknak, Szegedről hozzák a trágyát. Ezért van aztán az, hogy az erőtlen mezőgazdaság nem képes foglalkoztatni még a helybeli munkaerőt sem. Munkásai kénytelenek idegenbe menni, hogy munkát vállaljanak. 1936-ban a községben 4545 munkakönyvvvel ellátott munkás volt. Ebben benne van a mezőgazdasági, gyári, napszámos, téglá- és kubikmunkások száma is. A felesleges munkaerő évről-évre szaporodik a tanyákon. De ez természetes is, mert például a 4-5 holdas törpebirtokos kigazda gyermekei már napszámra kénytelenek járni, mert a birtokon 5-6 gyermeket még csak fel lehet nevelni, de ha a birtok felosztásra kerül, csak annyi jut egy gyerekre, hogy az unokák már mezőgazdasági napszámosnak szegődnek el.

Dorozsma a birtokviszonyok alakulása szerint jellegzetesen törpebirtokos község. Az öt holdig terjedő birtokok száma 2707. Ez a lakosság 60%-nak felel meg. Az 5-15 holdig terjedő birtokok száma 1087, vagyis 24%. Láthatjuk tehát, hogy Dorozsma lakosságának 90%-a törpebirtokos. Az előbb mondottak alapján nyilvánvaló, hogy a birtokmegosztás és a vele járó elszegényedés évről-évre nagyobb lesz. Bizony azok a kubikusok, téglaverők, akik tavasszal, nyáron, ősszel, ideig-óráig tartó munkához jutnak, télen nem találhatnak foglalkozást. A nyári keresetükből félretenni nem tudnak. Mag kell tehát találni azokat a munkaalkalmakat, amelyek télen is foglalkoztatják Dorozsma lakosságát.

Valamikor a takácsipar Dorozsmának a legelterjedtebb ipara volt. A dorozsmai takácsok kitűnő munkáit Szegeden és az ország déli részében nagyon is ismerték. De jött a gép és megülte a takácsipart. Az egykori híres takács-családok közül csak kevesen maradtak, ők mentették át a dorozsmai híres takács remekműveket az utókor számára. Megalakítják Dorozsmán a "Kun-sági Szövőüzemet". A magyar szöttesek kezdenek divatba jönni. Kattognak a gépek.

Vezetését Nagymihály Gáspár látja el. Az üzem 1935 október 1-én indult meg, forgótőkéje mindössze 2000 pengő volt. A községi képviselőtestület belátta az ügy fontosságát és a régi mentelep épületéből az üzem céljaira 6 szobát engedett át bérfizetés mellőzéseivel. Az üzem negy szövőszékkel indult meg, de ma már 16 szövőszéke van. A legújabb tervek szerint a közönség izléséhez idomulva készít szőnyegeket trikót és műselymet gyári hulladékból, gyönyörű szép torontáli mintás szőnyegeket, cipőket, papucsokat, kalapokat, rafia árukat és sok egyébét, amit a kényesebb ízlésű közönség is szívesen fogad. A "Torontáli Szövőüzem" egymásután aratja a kiállításokon a legszebb sikereket, már külföldre is kivitték a dorozsmai szötteseket.

Az "Angol-Magyar Jutafonó és Szövőgyár Rt." szintén dorozsmai munkásokat foglalkoztat. Egyébként sok üzem egyáltalában nem működik, vagyis legalább nem úgy, mint néhány évvel ezelőtt. Így a téglagyárak közül csak a Borbély-féle téglagyár van üzemben. A nála nagyobb Jerney téglagyár végleg megszüntette üzemét.

Amikor Szeged felől érkezel Dorozsmára, hatalmas ipartelep ragadja meg figyelmedet. Óriási tetken áll, négy uccára néz. Ez az Eszes Imre-féle gőzmalom, amely Dorozsma legnagyobb és legrégebb gőzmalma. Eszes Imre 1909-ben, majd 1925-ben automatikus órlórendszerrel szerelte fel a gőzmalmot. A kenyérsütőde naponta 200 kg kenyeret dolgoz fel és árusít el. Dorozsma másik nagy malma a Zádori Lajos és Társa hengermalma. 1930 óta, amikor a külföldi szállítások erősen csökkentek, csupán a helyi fogyasztás kielégítésére zsugorodott össze.

Tari Pál 1912-ben alapította hengermalmát. A malom órloképesége napi 200 mázsa búza és rozs.

/ Folytatjuk /

in otthon-g. rancia

TILTAKOZÁS

A Délmagyarország 1990. április 9-i számában /"Uszóházak az ár ellen - szocialista gazdaságtan, avagy vándorol a közvagyon"/ olvashattuk, hogy a kiskundorozsmai Sziksós tó területén lévő nudista strandot az üzemeltető Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat bérbe adta. Ezt megelőző nyilatkozataikban megjelent, hogy az Üzemeltető anyagi lehetőségei kétségessé teszik a szegedi fürdők megfelelő üzemeltetését.

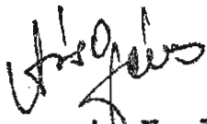
Fentiek alapján - mint kiskundorozsmai lakosok, lévén a község területén helyezkedik el a Sziksós tó -

1. tiltakozunk a Sziksós fürdői suba alatti, vagyis nem nyilvános versenytárgyaláson történt, és a jelenleg tárgyalási stádiumban levő további bérbeadások ellen;
2. tiltakozunk a dorozsmai területek illetéknélküli "kiárusítása" ellen, és egyidejűleg ezen területekre tulajdonosi jogainkat a rövid időn belül létrejövő helyi önkormányzat részére fenntartjuk, a megkérdezésünk nélküli döntéseket visszautasítjuk;
3. amennyiben a Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat nem képes üzemeltetői feladatait ellátni, javasoljuk, hogy az üzemeltetői jogot a Szeged megyei Városi Tanács vegye vissza, és nyilvános versenytárgyaláson hirdesse meg a kiskundorozsmai Sziksós fürdő üzemeltetését.

Kelt Kiskundorozsmán, az 1990. évi április hó 28. napján

Magyar Demokrata Fórum
Kiskundorozsmai Önálló
Szervezete

Sziget Kör "független"
Szabad Demokraták Szövetsége
Kiskundorozsmai Szervezete

Dorozsmai Napló
Szerkesztősége

KÉZILABDA SPORTBARÁTOROK
KÖRE
Szeged-Kiskundorozsma

Ő K N E M E G Y G E N E R Á C I Ó

Azon honfitársaim nevében szeretnék szólni akiket nem lehet egy generációként emlegetni, mivel minden korosztályban találhatunk közülük. Épp úgy az ötvenesek, a negyvenesek, mint a harmincesok között. Ők azok az emberek, akik neveltetésük, az otthonról hozott ismereteik, és az ezekből kialakult meggyőződésük miatt nem váltak az elmúlt rendszer hiveivé.

Ők azok, akik szüleik negyvenöt előtt, vagy ötvenhatos tevékenysége esetleg klerikális volta miatti hátrányos megkülönböztetését látva, eleve szembe kerültek a kommunista állammal, az állam ideológiai eszmerendszerével, és ezek kiszolgálóival is. Ők azok akik nem ültek fel a tömegtájékoztatás manipulációinak, akik nem hittek a népbuító szövegeknek.

Sokan csak éretteégivel, középfokú végzettséggel rendelkeznek közülünk, mert nem juthattak, vagy nem akartak felelő oktatói intézményekbe bejutni. Nem mintha tudásuk nem tette volna lehetővé sokkal inkább a róluk küldött jellemzés a protekció igénybe nem vétele, vagy elhibázott felvételi rendszerünk volt az ok. Az egyetemre kerültek közül is sokan félbehagyták tanulmányaikat, mert nem tudták megemészteni, elfogadni az olyan "fontos" tantárgyakat, mint a tudományos szocializmus, vagy politikai gazdaságtan nálunk oktatott nézetei. Ezek az emberek élni akartak nyugalomban, de úgy, hogy szembe ne merjenek önmagukkal nézni.

Más lehetőséget nem látva, sokan a magánszférában helyezkedtek el, de sok sportolót, sportszakembert találunk közöttük. Ez a két hely az ahol döntően a teljesítmény határozta meg az előre jutás lehetőségét, nem az ideológiai hovatartozás. Sokan azonban a legkiszármányoltabb, az alkalmazotti réteg tagjaivá váltak, akik napjainkban is öt-hatezer forintból élnek, próbálnak megélni.

A passzív ellenállók szerepét vállalták magukra, mégis ők azok akikkel az új demokratikus rend sem számol. Nem csoda hát, ha az eddigi kétkedőből továbbra is kétkedők lesznek?

A forradalmi fellépésekben egyre kevésbé hisznek, mert több generációnyi tapasztalattal rendelkeznek, hogy a forradalmárok dicsőségét sokszor a politikai konjunktúra lovagok aratják le. Most is azt látják, hogy az eddig az állampárt oldalán álló képviselő hirtelen a liberális párt képviselője lesz, hogy a hét pártot felvonultató parlamentben, két párt dönt az országgyűlés elnökét illetően. Nem a jelölt személy ellen van kifogásunk, maga a jelenség az ami megkérdőjelezhető!

Ne adjunk okot ezeknek az embereknek, hogy újra passzív ellenállók legyenek. Váljanak ők is aktív segítők ennek az országnak, hiszen az ő tudásukra is nagy szükség van. Ha értelmét és fontosságát látják munkájuknak, az egyik legbiztosabb támaszai lehetnének a most kialakulni próbáló gazdasági fejlődésnek.

DOROZSMIAIK ALKOSSATOK ÖNÁLLÓ VÉLEMÉNYT, TEGYETEK MEG MINDENT

A KÖZSÉG ÖNÁLLÓSODÁSÁÉRT!

Tóth P.

VILÁG

A független polgár hetilapja.

V Á L A S Z T V Á R U N K

Dorozsma helyzetéről beszélgettünk néhány községbeli ismerőssel. Arról, mi a véleményünk az önálló közigazgatásról, hogy Dorozsma visszanyerje nagyközségi rangját, és saját maga döntse sorsáról.

Meglepetéssel tapasztaltam, nem mindegyikük örülne az önállósodásnak, ám megmagyarázni ellenérzésüket - pontos információk nem lévén - csak feltevésekkel tudták.

Mivel ez az ujság a dorozsmaiak lapja szeretne lenni, és a dorozsmai lakosokat szeretné tájékoztatni, ezívesen látnánk benne a község gazdasági helyzetét ismertető írásokat, mégpedig a leghitelesebb forrásból, a község vezetőitől, jelenlegi és volt tanács tagjaitól, akik részesei voltak az elmúlt 15 év tanácsi vezetésének, amely külvárosi rangra süllyesztette DOROZSMÁT, és megezüntette a község életét!

Várjuk beszámolóikat és elszámolásukat a soha be nem forgatott községfejlesztési adóról és az adózó állampolgárok befizetett milliójáról!

Mit tettek azért, hogy DOROZSMA is legalább annyit fejlődjön, mint Kistelek, vagy Sándorfalva, Zombórol, Mórahalomról nem is beszélve.

Hölgyeim és Uraim várjuk beszámolóikat

DOROZSMAI NAPLÓ SZERKESZTŐSÉGE

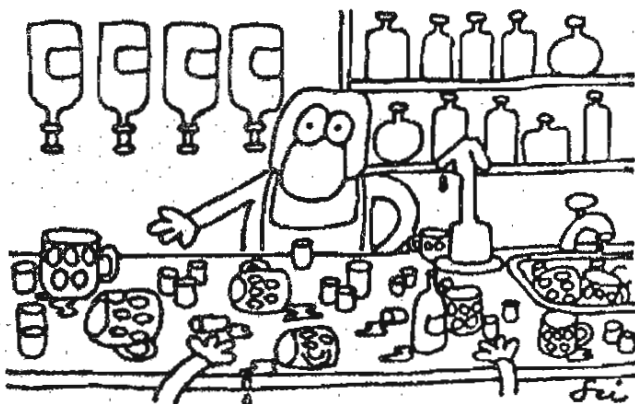
" Bizalmat veszteni nem lehet,
Bizalmat csak elveszíteni lehet! "

/ Göncz Árpád /

A LIGETI MAJÁLIS KÍNÁLATÁBÓL

FgKP sátor: kenyér és bor
MSZP sátor: sör és virsli
KDNP sátor: mise
MSZMP sátor: semmise

Felvonulók kérték

OLVASÓINK IRTÁK

Igen érdekes levelet hozott pár napja a Dorozsmai Napló címére a postás. Feladója névtelen, de mondanivalója és Dorozsma továbbfejlődése és önállóságának mielőbbi kivívása miatt úgy döntöttünk, hogy a levelet változtatás nélkül leközzöljük. Egyben érteztjük Tisztelt olvasóinkat, hogy leveleiket csak névvel és címmel ellátva fogjuk a továbbiakban közölni.

" Tisztelt Szerkesztőség! "

Megjelenése óta olvasója vagyok lapuknak, és nagy örömmre szolgált, hogy vannak Dorozsma-n olyan emberek, akik szülőfalujuk önállóságát akarják megvalósítani, és ennek nyíltan hangot is mernek adni. Elnézésüket kérem, hogy név nélkül írom a levelet, de az emberben még benne él az elmúlt 43 év, és szerettem volna, hozzám közel álló embereknek nem szeretnék kellemetlenséget okozni. Dorozsmai vagyok és egy közelgő jubileum készített a levélírára. Az idén 55 éves leez a Kiskundorozsmai Pamutszövő, akkor alapította elődjét Nagymihály Gáepár a "Kunéagi Szövőüzemet". Az államosításig a Szövőüzem eljutott az országos hírnévig, miután a Textilművek bekebelezte végeszakadt az önállóságnak, a tulajdonos külföldre menekült és a gyár eljutott a "Szocialista Élőzem" ezinvonalra.

Örömmel látom, hogy országunkban rendezerváltozás folyik, újra fel lehet vetni egy önálló szövőüzem gondolatát!

Meg kellene kérdezni az itt dolgozó dorozsmaiakat, hogy a meglévő pártállamot alázattal kiszolgáló vezetőt választják-e, vagy külföldi beruházót keresve önálló helybeli üzemként akarnak tovább dolgozni!

Megfelelő dorozsmai ezületesű vezetőt is lehetne találni a helybeliek között, ne adj Isten talán még a volt tulajdonos rokonsága is segítené a gyár megújulását egy kis kemény valulával.

Kell ehhez egy önállóan Dorozsmaért érdeemben tenni akaró helyi vezetése, és el lehetne indulni egy ezebb jövő útján.

Ennyit szerettem volna a T. Szerkesztőséggel közölni,

köszönöm, hogy elolvaesták gondolataimat!

Tisztelettel egy helybéli ANONYM

GARANTÁLT SIKER!

Ha egy évig bizonyíthatóan a **MARIO-VARIO** fordítása szerint tölti ki lottóit, de nem nyer, **VISSZAVÁRÓLJUK** a programot, és vigasztalul kifizetünk Önnek egy hármastalálót is.

MARIO-VARIO számítógépes lottóvárakozás program **ÖTÖS- HATOS- ES AUSTRIALOTTÓHOZ**

Ez főnyeremény!

Részleteket a Pesti Hégyesi Moziközvetítő Vállalat (Budapest, V. Egyetem tér 5.) és a Tócsa-Lotóüzemben található szórólapokból tudhat meg.

Tíz év alatt

Kétszeresére nőhet az életszínvonal

A Nemzetközi Pénzügyi Intézet felmérte a kelet- és közép-európai országok gazdasági helyzetét. A tanulmányt Washingtonban hozták nyilvánosságra. Az intézetnek világszerte 180 magánkézben lévő bank a tagja.

Az intézet a következő államok gazdasági helyzetét vizsgálta: Bulgária, Csehszlovákia, Kelet-Németország, Magyarország, Lengyelország, Románia és Jugoszlávia. Ezek az országok az **összeomlás küszöbén tengődnek**, amíg egyben azt is jelenti, hogy óriási lehetőségek nyílnak az újjáépítés terén.

Lehetségesnek tartja az intézet azt, hogy — ha a helyes gazdaságpolitikát vezetik be, akkor — néhány országban 10 év alatt duplájára emelkedhet az életszínvonal. A **szükséges gazdasági reformok lényeges pontjai**: elsősorban az árreform, amelyben a kereslet és a kínálat alakítja ki az árakat; a magántulajdon biztosítása; a külkereskedelem és a külföldi beruházások felszabadítása; a szabad valautapiac és a helyi pénznem átválthatóságának biztosítása.

A legfontosabb azonban a gazdasági szemlélet gyökeres megváltoztatása. Az embereknek **meg kell**

A Nemzetközi Pénzügyi Intézet szerint azonban feltétlenül szükség lesz arra is, hogy a nyugati kormányok **nagyszabású támogatást** nyújtsanak a szóban forgó országok kormányainak a felmerülő számos nehézség leküzdésére.

A várható nehézségek között említi a jelentés az időproblémát, és annak következményeit. A közép-kelet-európai országok gazdasági életének átalakításához akkor is két-három évre lenne szükség, ha az **összes feltételek** adottak volnának. Ezek nehéz évek lesznek, féltő, hogy a várható munkanélküliség és az árak növekedése elkedvetleníti az embereket, ami adott esetben munkaerő-elvándorláshoz, más szóval **emigrációhoz** vezethet.

A nyugati államokban meg kell nyitnunk a piacokat a kelet-európai áruk előtt. Különösen áll ez a mezőgazdasági és textilipari termékekre. **Le kell építeni** a fejlett nyugati technológia kivételére kimondott korlátozásokat is, mert nyilvánvaló, hogy a nyugati beruházók modern technológiáival akarnak dolgozni a közép- és kelet-európai államokban is.

(SZER)

CSUKLÁSOK

LITYÁN PARAFRÁZIS

Addig jár a korszok a kútra, amíg el nem zárják a csapatot.

MEGNYUGTATÁSUL

Kétszer nem lehetnek ugyanabba a folyóba.

A KISGAZDÁK FIGYELMÉBE

Állítólag Marcinak tele van a tőke Hevessel.

LOGIKA

A MALÉV első belföldi járatát *Makó*-ra indítja. Indoklás: messze van *Jeruzsálemtől!*...

RENDSZERVÁLTÁS

Meghalt a király! Éljen a múzeumigazgató!

BELE A MARXISTÁK KÉPÉBE

... Mert annak a világnak vége ám, amikor még a tudat határozta meg a lét!

Verebes I.

érteniük, hogy a piacgazdálkodás és a tervgazdálkodás közötti leglényegesebb különbség: a szabad verseny, a konkurencia.

A reformok sikere jórészt a magánszektoron fog múlni a nyugati magánvállalatok és bankok közreműködésében is. A nyugati bankok azonban ma már nem szívesen kölcsönöznek a kormányoknak — nem utolsósorban a fejletlen országokban szerzett rossz tapasztalataik miatt.

A bankok elsősorban az üzleti magánkezdeményezéseket fogják támogatni hitelekkel és kölcsönökkel, különösen azokat a nyugati vállalkozókat, akik Kelet-Európában kívánnak beruházásokat eszközölni.

Helyes volna, ha a nyugati bankok leányvállalatokat nyithatnának a célterületen. Ehhez természetesen szükséges a külföldi beruházók tulajdonjogának maradéktalan biztosítása.

(pozsonyi Pravda)

Az egy főre jutó nemzeti jövedelem 1988-ban

USA	19 800 dollár
NDK	12 400 dollár
Csehszlovákia	10 100 dollár
Magyarország	8 700 dollár
Lengyelország	7 300 dollár
Románia	6 600 dollár

MÉRLEG

Erdély – a megnevezhetetlen erő

Bizony, negyvenöt hosszú év telt már el azóta, hogy a történelem vihara kitepelt szülőföldemből s tengeren túlra sodorva idegen földre lökött. Pedig gyökereim mélyen volt az anyaföld szívében. Ezernyolcvanegyet írtak a papok, amikor *Buzáfla Lób* elészökött a nádas bozótjából, elkapta szarvainál fogva a lováról zuhant László királyra támadó bölénybikát s bépenderítette a czeget tóba. Tettéért bölényfejcs címerrel és testi erejére utaló Vas-névvel jutalmazta Lóbot a király, s a kor szokása szerint hivatalosan is neki adományozta a tavat körülvevő dombokat – melyeket egyébként már a Buzát apja is magáénak vallott. Nos, azoknak a domboknak az egyikén állt az udvarház, melybe én annak idején beleszületem s ugyancsak ott terült el az udvarház körül az a szíjjas, agyagos ötszáz hold mezőségi föld is, melyet én tanultam szeretni, művelni, míg az a bizonyos vihar ki nem tépett onnan.

Mindezt csak azért mondtam el, hogy tanúságot tegyek valódi erdélyi mivoltom mellett. Amit viszont ennek ellenére a sors velem szemben elkövetett, azt az emberi történelem hideg és józan törvénye szerint megérdemeltem, ha nem is a magam, de egyik őszám hibája árán, ki az 1600-as évek derekán Moldovából hozatott munkaerőt a földek művelésére, miután a sok háborúság során a Mezőség magyar jobbágyai kipusztultak. Papot is hozatott velök, templomot is építtetett nekik, s még a Szentúrást is lefordíttatta számukra az oláhok nyelvére. Kétszáz esztendővel később ezeknek a moldovánoknak a leszármazottai fölgyújtották a kastélyt, lerombolták a magyar templomot, s hiába bilent helyre kis idő múltával újra a világ: a magyar templomot már nem építette föl senki s gyermekkoromban a kispujoni lelkész kéthetenként átjött a dombon istentiszteletet tartani az újraépült udvarház nagy ebédtertermében, szüleim és a cselédség számára. Később, ahogy emberré nőtem, a húszas évektől kezdve már erre se volt szükség. Az Erdélyre rákényszerített földreform – ami a román birtokosokat nem érintette – csak kétszáz hold szántót és háromszáz hold erdőt hagyott meg a kétezerből, s ennek művelésére már nem kellett nagyszámú cselédség. Az a kevés magyar, aki megmaradt, a ház mellett átgyalogolhatott velünk együtt a három kilométerre fekvő kispujoni templomba.

Nos, mindezt csak azért mondtam el, hogy háttérül szolgáljon ahhoz, amit mondani szándékozom. Hogy félreértés ne legyen: amikor én Erdélyről szólok, nem csak a hajdani földesúr szólal meg bennem, hanem egy ember, aki összenőtt Erdéllyel, akárcsak a dombtetők szélverte cserfái, melyeket nem ültetett oda senki, maguktól nőttek, Isten akarata folytán, ember előtti idők óta.

Amikor én kimondom ezt a szót, hogy "Erdély", ebben benne van minden: a szívem, a lelkem, az agysejtjeim molekulái, mindaz, ami voltam, vagyok és leszek, tulipános bölcsőmtől a kopjafáig. Bár életem 83 esztendejéből negyvenötöt idegen földön kellett eltölte-

nem a történelem rendelése folytán, soha, egyetlen pillanatra sem éreztem magam "leszerelt katonának", kit esküje már nem kötelez többé. Honából kivert harcos maradtam, akít nem kell eskü kötelezzen hűségre. Véremben van. Minden írással, minden beszéddel, mindég és mindenütt Erdélyért harcoltam. Azért az Erdélyért, melyről tudom, hogy már nem lehet az enyém soha, de még lehet azoké, akik ott maradtak, szenvedtek és hűséggel kitartottak minden gyötres, megpróbáltatás ellenére is. Minden maradék erőmmel és igyekeztemmel azért küzdök még ma is, hogy *Erdély újra az legyen, ami volt: három szabad nép hazája, Isten és ember előtti egyenlőség, a tisztesség és az emberszeretet földje.*

Mert Erdély számomra nem csak egy földrajzi egység. Ebben a szóban benne van mindaz, ami igaz, jó és tisztességes. Nem véletlen, hogy a vallásszabadság elsőnek az erdélyi lélekből fakad, mint egy tiszta vízi forrás az életet és igazságot szomjazó emberiség számára. Nem véletlen, hogy válságos időkben a magyar szellemiség mentővára volt Erdély, a magyar kultúra menedéke, ahol viharban is virágzott a lélek. Erdélyi ember, legyen az magyar, román vagy szász nem téveszti össze a kultúrát a civilizációval, a valóságot a látszattal, a hazafiasságot az elfogultsággal, az igazat a hamissal, a jót a rosszal. Nem véletlen, hogy a román kultúrának is Erdély volt a termőföldje, még azokban az években, melyeket később a politikából burjánzott propaganda az "elnyomás idejének" nevezett el.

Erdély levegőjében van valami láthatatlan, megnevezhetetlen erő, mely mintha a földből sugározna elő, s belenőt a fába, hegyekbe, meg az emberi gondolkodásba. Ez az erő csodákra alkalmas. Költőket, tudósokat terem, kik nem hírnevet keresnek, hanem szerényen félrehúzódva a világ zajától élnek a maguk alkotó életét, és amit alkotnak, az soha se rontja, de javítja és szépit a világot. Ha idegen kincskeresők békében hagyják, Erdély az emberi lélek virágoskertjévé válik, melynek békés és szelíd összhangját megérzi az átutazó, s örömet lel benne.

Vannak a világon szebb vidékek. Magosabb hegyek, gazdagabb vizek, fényesebb városok. De békésebb esték, szelídebb szellők, kékebb égbolt, színesebb virágok, békésebb emberek sehoh sincsenek Isten szabad ege alatt. De a hangsúly a szabadságon van. Ideje hát, nagyon is ideje, hogy *belyrebillenjen a szabadság mérlege Erdély vérrrel és könnyel öntözött földje fölé.* Ezek a vajúdó idők alkalmat nyújtanak az erdélyi román népnek arra, hogy adósságaikat rendezzék az erdélyi magyarság felé. S ez a vénember bizik abban, és szívből reméli, hogy Erdély románjai eléggé erdélyiek ahhoz, hogy végre-valahára megalkothassanak egy olyan pompás kis országot, melynek minden fiára egyformán süt a nap, s melynek háromnyelvű népe békés egységben élve, mindegyik a maga kultúráján keresztül közelítheti meg Isten országát.

WASS ALBERT

SPORTVILÁG

DOROZSMAI SPORT

Még egy pont, és bajnok a dorozsmai női kézilabda csapat!

Az elmúlt héten Székkutason óriási küzdelemben győzött női csapatunk, ezzel előnye négy pontra nőtt. A hátralévő két hazai mérkőzésen Szentés és Székkutas ellen egy pont megszerzése elegendő a megyei bajnokság megnyeréséhez. Ehhez minden fűtétel adott, a hazai pálya előnye és szurkolóink önzetlen szeretete!

TORNÁDÓ DOROZSMA - SZÉKKUTAS 24 - 21 / 12-11/

TORNÁDÓ : Ottlikné - HUSZKA/6/ - Földi/3/ - Tajti/2/ - Egri - Zakar/1/
Csala Cs: FENYVESI - FARKAS /9/ - Korbely-Dudás /3/-Schönberger

A férfi csapat biztos győzelmet aratott a szegedi TAURUS ellen. A győzelemmel a csapat biztosította helyét a legjobb négy között, ahol két fordulás rájátszási formában fog eldőlni a bajnoki cím.

MINDENT BELEI FIUK! FELADAT A MÁSODIK HELY MEGSZERZÉSE!

NŐI FELNŐTT KÉZILABDA BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. TORNÁDÓ SC DOROZSMA	10	9	1	0	215 - 128	19
2. Székkutasi MEDOSZ	9	6	1	2	209 - 154	13
3. Szentési Kinizsi	8	3	0	5	143 - 176	6
4. Makói SVSE	10	0	0	10	154 - 260	0

LABDARUGÁS

Labdarugóink két meggyőző győzelemmel továbbra is biztos másodikok! /Székkutas, Tanárképző/ Szurkoljunk együtt azért, hogy megnyerjék a bajnokságot! Nem szabad arra gondolni, hogy az NB III-ra nincs pénz! HA FELJUT A CSAPAT A DOROZSMAI LAKOSSÁG SZERETI ANNYIRA A LABDARUGÁST, HOGY ÖSSZEFOGÁSSAL MEGOLDANÁ EZT A PROBLÉMÁT!

HAJRÁ DOROZSMA !!

VASÁRNAP de-10 óra

TORNÁDÓ DOROZSMA - SZENTÉS

női mérkőzés

SPORTVILÁG

ZSOMBÓ * BORDÁNY
meghívásos, profi

LOVASVERSENY

1990 május 19-20-án
szombaton 13 órától
vasárnap 9 ”

Helye:

Zsombó, Dózsa-dűlő

(ZOLA JÁNOS UTCA MÖGÖTT) ———

— DÍJUTALÁS

— KETTESTOGATOK AKADÁLYHATÁSA

— KETTESTOGAT 15km maratouhojtás

BÜTFÉ - NELEG ÉTELEK - ITALOK

SZORAKOZZON VERSENYÜNKÖN

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRNAK A **RENDEZŐK**

